

Optim

Oratio Thome ex ca
toz theologie erimij p
Marie de pietate dei o
rpiantissimi fracoꝝ reg
ctoꝝ h̄bita in capella f

M Erces via cop
existimauī. B
genij v̄ibus 7 dicēdi p
ferre potuissēz. Nā hic
7 admirāda materie g
diuinarūq; rez agnitio
to si qdez pontificiā m
dorē. doctissimoz insu
7 erectis auribus aliqd
em̄ p̄se ferre videt̄. san
de qua mihi nūc habēd
cidi viribus destitut⁹.
nitā 7 incredibile anī t
teris facile p̄stas. aīm
induct⁹ addicēdū fidu
meris meis plurimū c
ficile inuenim⁹ 7 cū la
7 doctoꝝ gentiū Paul⁹
coꝝ hoīs nō ascendit. q
oppe dei ingenio ac p
pne felicitatis noticiā
luero vt radi⁹ supceles
q ad diuina capescēde
tiores. Neq; em̄ deside
supplicandū existio q
guas infantū facit di
cui⁹ maiestatē facili⁹ i

Lucy .9.
1. cor. 2

pc.

71

178. v. 1. ni.

00
01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25

Oratio Thome ex capitaneis de celleonibus ordinis predicatorum theologie erimij professoris Comēdatarij monasterij beate Marie de pietate dei ordinis cisterciēn Cenaceñ. diocef. oratoris xpianissimi frācoꝝ regis. ad Sixtū. iij. pon. max. in die oim sanctorū hībita in capella sacripalacij āno dñi Mcccclxxxij.

Merces via copiosa est in celis. Math. v. c. Difficilimū sp
existimaui. Brūssime pater. eū me hoīez exhibere q̄ 7 in
genij vibus 7 dicēdi pita. digne de diuinis quicquā in mediū af
ferre potuisset. Nā hic p̄sertim sacerrim⁹ loc⁹. clarissim⁹ cōuent⁹
7 admirāda materie grauitas. lratissimī mī p̄mis viri 7 hūanarū
diuinarūq; rez agnitioe p̄clari. optare vident eloquiū. an iaduer
to si q̄dez pontificiā maiestātē senatorū orbis excellentissimū splē
dorē. doctissimoz insup viroz ingenia p̄clara. q̄ suspensis lūibus
7 erectis auribus aliqd voluptatis se arbitrant accepturos. hoc
em̄ p̄le ferre videt̄ sanctorū oim immortalis atq; eterna felicitas
de qua mibi nūc habēdus est fmo. Que cū mecū ip̄e x̄sarē aīo de
cidi viribus destitut⁹. 7 opp̄ssus a glā. Uez vbi an iaduerti inge
nitā 7 incredibile anī tui māsuētudinē clemētissime parēs qua ce
teris facile p̄stas. aīm virib⁹ diffidentē erexi 7 ea maxie suasiōne
induct⁹ addicēdū fidutiā accepi. Sz est materia quā grauis 7 hu
meris meis plurimū disp̄nā ea q̄ inferris sunt 7 in p̄spectu dif
ficile inuenim⁹ 7 cū labore q̄ aut̄ in celis sunt q̄s inuestigabit. Sz
7 doctor gentiū Paul⁹ ait. Ocul⁹ nō vidit nec auris audiuit 7 in
cor hoīs nō ascendit. que p̄parauit de⁹ diligentib⁹ se. Archana
q̄ppe dei ingenio ac p̄p̄rijs sensib⁹ p̄bendi mīme p̄nt. Quare su
p̄ne felicitatis noticiā p̄ribus diuīo mūere reuelatā enarrare si vo
luero vt radi⁹ sup̄celestis x̄itatis ingenia n̄ra plustret orandū est.
q̄ ad diuina capescēda nos p̄mptiores reddat 7 ad p̄seq̄nda for
tiores. Neq; em̄ desiderari qd potest si penitus ignoret̄. Illi igit̄
supplicandū existio q̄ x̄bū dedit euāgelizātib⁹. Xtute multa 7 lin
guas infantiū facit dissertas 7 quo sine nullū rite fundat̄ exordiū
cui⁹ maiestātē facili⁹ iclinandā arbitroz si tronū maiestatis ei⁹ an

1. cor. 2

pc.

f. 148. v. 1. n.

gelico venerabimur ore hūili igit̃ ip̃az dei genitricē p̃ce flectam?
7 tacitis vocib? Gabrielis salutatione p̃cemur. Aue maria.

Præclarā toto terraz orbe latissimo sanctorū oīm solēnitatē. S.
pon. hac mēozabili luce celebrādaꝝ p̃scoꝝ decreuit ātiq̃tas. 7 q̃ io
cūde q̃ venerabilr quāq̃ duotissime recolēda sit dicēdū existiaui
Cōsuevere p̃ies singloꝝ sctōꝝ mēoriā letis p̃plecti viscerib? ip̃is or
bis repatori gr̃as exhibētes ob bñficia scti illi? meritis ñre hūane
p̃cella nature. hac x̃o celeberrīa die nō mō vni? sꝫ toti? triūphan
tis curie spūuz recēsem? officia nobis adhuc p̃clitātib? diuina mi
feratoꝝ collata q̃ nllā spare merita nllā petere oīo p̃sūfiss̃. Quāto
igit̃ vniuersi ord̃is dignitas 7 cūctoꝝ p̃clara facinora p̃tidaris cu
iusq̃ p̃stant opib? tanto maiori ornatu. ardētioꝝ affectu deuotio
ri demū leticia p̃pleti debem? 7 nobis gratulātes 7 eoꝝ vere 7 im
mortali gl̃e p̃gaudere cupiētes. Vere inquā gl̃e quā illi iam possi
dēt 7 nos deo duce sum? q̃nq̃ visuri q̃ illis in sp̃ez 7 nobis in spe
q̃ maria q̃ p̃ admirabilis sit triplici ex causa aperiendū duxi.

Causa diuine cognitionis cum clara visione.

Causa diuine cōprehensionis cum secura possessione.

Causa diuine fruitionis cum excellenti delectatione.

Diuinā siq̃dez maiestatē obiectū dicim? act? bñfice p̃gnitōis p̃
hētionis 7 fruitōis intellectui cōr̃dens mēorie 7 volūtati p̃ pre
mio fidei spei 7 caritatis. Nā cū potētissimū deū finē esse oīs sub
stātie intelligētis 7 p̃secutōez arbitremur ad ip̃i? p̃tēplatōez intel
ligentiāq̃ oēz opaz studiūq̃ oē adhibendū cēseo. Is nāq̃ nec au
rib? p̃cipit. nec cernit̃ oculis. nec s̃mone p̃fert̃. mens eū sola p̃spi
cit intuet̃. sola q̃re mētis obtutus erigere ope p̃ciū existimo. vt ful
gidū lumē nullis inimicū tenebris effulgeat 7 nobis vitatis radi?
elucescat. vel naturalis q̃ per rōez vel gracie. q̃ per reuelatōez vel
glorie. qui per clarā visionē. Naturali sana intelligētie inheretes
deū cognoscim? per singulas mūdi p̃ticulas vbiq̃ splēdescere sui
q̃ adeo mortalib? noticiā p̃stare vt nō intelligere mō sed manib?
etiā ip̃is si dicere phas sit. liceat attractare. Nāz vndiq̃ ñris ocu
lis ei? obuersat̃ seq̃ incolat 7 obicit̃ imago. Unde 7 vas electiōis

h. agn. tw
q. agn. sat

f. 148. 4. idem 4327

Paul? romanis ait inuisibilia em̄ a creatura mūdi p ea que facta
 sunt intellecta p̄cipiunt̄ sempiterna quoq; ei? virtus et diuitas. In
 uisibilia inqt. i. potētia. Sapiētia. Bonitas. Potētia. Certe si rez
 magnitudinē speculari voluerim? luce clari? intelligēs id diuinū
 esse posse a quo fluāt vniuersa. Unde sapiēs. Vani sunt hoīes in
 quibus nō subest sciētia dei et de his q̄ vident̄ bona nō potuerūt in
 telligere eū q̄ est nec opib? attendētes agnouerūt q̄s esset artifex
 Sz aut ignē aut sp̄m aut cōfātū aerē. aut girū stellaz aut nimiam
 aquā. aut solē. aut lunā rectores orb̄ terraz deos putauerūt. quorū
 rū si sp̄e delectati deos arbitrati sunt. sciāt q̄tū dñator eoz specio
 sior est Sp̄ei em̄ generator hec om̄ia cōstituit aut si virtutē et opa
 eoz mirati sunt intelligāt ab his qm̄ q̄ hec cōstituit fortior est il
 lis a magnitudie em̄ sp̄ei et creature cognoscibilr poterit hoz crea
 tor videri. vniuersuz q̄ppe mōm nutu nō manib? fabricat? est opi
 fer q̄ et si lucē habiter inaccessibile homo tñ diuī opis inspector et
 ip̄m rebus oībus adesse et vitā et motū cunctis cōicare cōspiciet.
 Nam et aīaz corpi p̄ntez et ex motu et vita cognoscim? licz inuisibi
 lis sit sp̄s em̄ est. Eodē et mō deū speculari ratio suadet qd̄ et Ma
 ronis dicta cōfirmāt. Principio celū terrā camposq; liquētes lucē
 tēq; globum lune titanīaq; astra.
 Spirit? intus alit totūq; infusa per artus.
 Mens agitat molez et magno se corpore miscet.
 Dei sapiētiā intueri facile poterim? si solem ip̄m si lune cur
 sum si reliquoz siderū ordinē suspeximus. diuersoz nanq; diuersi
 sunt motus. Cuncta etem̄ in numero pondere et mēsurā in mō sp̄e
 et ordine sapiētissime collocavit attingēs a fine vsq; ad finem for
 titer et disponens om̄ia suauiter. Unde sapientissimus Job Sapi.
 ens est corde et fortis robore quis restitit illi et pacem habuit qui
 transtulit montes et nescierūt hi quos subuertit in furore suo qui
 precipit soli et non oritur et stellas claudit quasi sub signaculo qui
 extendit celos solus et graditur super fluctus maris. Qui facit ar
 tuz et oziona et pyadas et iteriora austri. q̄ facit magna et icōprebē
 sabilia et mirabilia quoz non est numerus. Deus cui? ire resistere

70.1
 21
 potē

13. c.

1. 198 19 de
 p̄cipiunt̄ deū
 cipang infusa sp̄s
 3. Scupente.

Sapia

c. 9

x 5. 2

Sapi 2. 8

nemo potest. 7 sub quo curvantur qui portat orbem qui extendit aquilonem super vacuum 7 appendit terram super nihil qui ligat aquas in nubibus suis ut non erumpant pater deorsum. qui tenet vultum solis sui 7 expandit super illud nebulam suam. Terminum circumdedit aq̄s vsq̄ dum firmat lux 7 tenebre. Coluine celi contremiscunt 7 pauet ad motum ei⁹ in fortitudine illi⁹ repete maria congregata sunt: 7 prudentia illius percussit superbum. Sp̄s ei⁹ orauit celos 7 obstetricate ei⁹ manu eductus est coluber tortuosus. Utina nobis facultas dare⁹ ut alaz ap̄ amiculo in sublimem aeris plagam volare possem⁹. Cernerem⁹ siquidem terre soliditatem maris diffusionem fluxum fluminum aeris amplitudinem ignis actiuitatem astroꝝ cursus celi rapidam velocitatem. O iocunda visionem. o dulce spectaculum. p̄fecto vno. eodemq̄ luminum motu serie mundi totius p̄benderem⁹: 7 in sapientissimi artificis laudem essent oim ora laxanda. Et si distincte magis prospicere volueris. Mercurium trasmagistum. i. ter maximam aia duertas. nam phis maxim⁹ maxim⁹ sacerdos: 7 rex maxim⁹ extitit. Hic in tanta hominum veneratōe hit⁹ est ut inter deos relat⁹ sit. tēpla q̄ numi illi⁹ constructa q̄ plurima hic inter phos p̄mus a phisicis 7 meth. ad diuinorum cōtemplatōez se cōtulit. Prim⁹ de maiestate dei demonum ordine. 7 aiarum mutationibus sapientissime disputauit. Eum sequitur orphe⁹. orpheo successit. Aglophem⁹ huic Pythagoras quem philola⁹ est sectatus 7 Socrates diui Platōis p̄ceptor nec ut phis sed veluti p̄pheta loq̄t canitq̄ futura. Nam eum lactanti⁹ inter vates annumerat. 7 Augustin⁹ inter Sibillas. hic cupiens mortales in dei agnitōe manducere ex hominis artificiosa cōditōe inq̄t ad Latium filium. Agge filii circum sp̄s humani corporis opificium cuius admonitōe p̄disce. q̄s tam pulchre imaginis aditor. q̄s oclorū pictor. q̄s nares auresq̄ tonauit. q̄s labia distendit oris. q̄s nervos tetendit atq̄ ligauit q̄s irrigauit v̄as. q̄s ossa cōgessit solida. q̄s carnem pellicula tenui circum eunte p̄terit. q̄s digitos articulosq̄ discreuit. q̄s fūdamēta pedum extendit. q̄s p̄forauit poros atq̄ meat⁹ aparuit. q̄s splennem coegit atq̄ p̄p̄ssit. q̄s pyramidem imp̄ssit cordi figuram. q̄s iecoris porrexit fibras q̄s pulmōni sculpsit fistulas q̄s honoranda corporis mēbra in

C. 26

noti

no

trasmag. i. ter.

Socrates

u

dehore

ppatulo figuravit. q̄s obscena in obscuro p̄sus abdidit eaq̄ ab
 aspectu cernentiū voluit secreta iacere. Videte sūme dei sacerdos
 7 āplissimū dñi quot diuine artis opa in vna eadēq̄ materia d̄mō
 strāt. singlaq̄ pulchra recteq̄ dimēsa necnō in p̄pis officiis d̄ra
 q̄s. Nā singla finxit. q̄lis m̄r q̄lis p̄r. Nōne sol⁹ ip̄e inuisibilis de
 us cūcta p̄pria volūate mollit⁹ est. Et em̄ cū statuā aut imaginē
 absq̄ fabro v̄l pictore fieri nll⁹ asserere audeat mirā mūdi hui⁹ cō
 structōez absq̄ p̄ditore cōstituisse putabim⁹. Ecce clara rōne de
 durim⁹ q̄ sapiētissime sit oīpotens cuncta metitus.

Bonitas insup dei affati cognoscit⁹ a creatura mūdi. ab hoīe
 cui datū est oī cōicare nature. Quēadmodū em̄ res pducunt⁹ in
 esse p̄ potentiā. p̄ sapiāz gubernant⁹ 7 disponūt⁹ ita diuina bonita
 te p̄seruant⁹ 7 pficiunt⁹. cui v̄itati theologoz v̄ter dionisi⁹ alludit
 p̄mo de di. no. Deus oīm est cā 7 p̄cipiū. 7 substātia 7 vita 7 deci
dentū ab ip̄a est reuocatio 7 resurrectio. Eoz aut̄ q̄ ad deiformis
 corruptiū prolapsa sunt reuocatio. 7 reformatio. Eoz aut̄ q̄ scdm̄
 q̄ndā cōmotōez in mūda; mouent⁹ collocatio sancta. Et statū fir
 matio 7 ad ip̄m sursum actoz suscitatio māductio. Et eoz que il
 lūinant⁹ illuminatio. Et eoz q̄ pficiūt p̄fectōis p̄ncipat⁹ 7 eoz que
 deificant⁹ thearchia. hactenus de dei naturali cognitiōe.

Uex si diuine reuelatōis radiū aiaduenterim⁹. Quiū xp̄i zelātiss
 me pastoz. Ea q̄ de deo naturalis lumis fulgore noscūt. Et si ap̄s
 phōs maxia sint p̄pe nulla videbūt 7 vana 7 cū plurib⁹ errorib⁹
 referta. Anaxagoras etm̄ 7 Empedocles Plato 7 Epicur⁹ Demo
 crit⁹ 7 mellisus Varro Academic⁹ Stoic⁹ zeno v̄l crispus Arist.
 peripatetic⁹ 7 Alexā. Possidoni⁹ mathēa. 7 Euclides p̄rijs 7 op
 positis dissensere sn̄is. quoz nūc errores v̄l referre v̄l refellere nul
 li⁹ opeprecū arbitroz. Nā; fide 7 certiores reddimur de diuinis 7
 longe maiori rez noticia p̄stam⁹. Ea q̄ppe q̄ humana rōe inuesti
 gari p̄nt falsitati subici sepe nūero videm⁹ q̄ eruditissimoz viro
 rū p̄ria incōplurimis testat⁹ opinio. fidei v̄o splēdore illa cognos
scim⁹ que p̄ria 7 ineffabilis v̄itas supra humanā rōez nobis reue
lare dignat⁹. Cuiq̄ dēp̄me 7 ineffabili 7 infallibili v̄itati q̄ de⁹ est error

2. p̄p̄a

20

Bonitas.

fide v̄gm̄

p̄p̄a catenar

ui
 in C. 26
 sui
 scq̄
 ptū natū
 illi
 nu
 allaz
 m⁹
 am
 O
 mo
 adē
 is.
 ari
 ene
 cta
 cō
 aia
 or
 cta
 obe
 it. 7
 ma
 filij
 am
 ma
 rri
 rcū
 edū
 egit
 exit
 a in

ephe. 4

Corin. 2.

20. 1.

20. 1.

revela. 2.

subesse nō in me pōt. **E**az obrē Paul? vas electōis ephefinā orabat
 ecclez. d. Non āplius abusetis sicut gētes ambulāt in vāitate sen
 sus sui tenebris obscuratū habētes intellectū alienatī a scia dei: r
 cornūis ait. Loqmur dei sapiāz inter pfectos in ministerio quā
 nemo principū hui? mūdi cognouit. i. phōz. Plura qppe de divi
 nis femella fīdelis intelligit qz mūdi sapiētes q cū deū cognouis
 sent. nō sicut deū glorificauerūt aut grās egerūt sed euanuerūt in
 cogitatioibus suis r obscuratū est insipiens cor eoz dicētes em se
 esse sapiētes stulti facti sunt r mutauerūt glāz incorruptibilis dei
 in similitudinē imaginis corruptibilis hoīs et volucy r qdrupedū
 r serpentū r mutauerūt vītātē dei in mendaciū r colluerūt r ser
 uierūt creature poti? qz creatori q est bñdictus in seclā Amē.
Et qz nō pbanerūt deū hīe in noticiā tradidit illos in re pbū sen
 suz vt faciāt ea que nō pueniūt repletos oī iniq̄tate malicia. forni
 catōe auaricia neq̄tia plenos inuidia hōicidijs p̄tentōe dolo ma
 lignitate. Sussurones. detractores deo odibiles cōtumeliosos su
 p̄bos ellatos inuētores maloz parētib? nō obediētes insipiētes in
 cōpositos sine affectōe absqz federe sine misericordia. q cū iusticiā
 dei cognouissent nō intellexerūt qm q talia agūt digni sunt mor
 te r non solū qui ea faciūt sed cōsentiūt faciētib? non ad hec im
 pia pphana r turpia fidei nre lumē inducit. Sed piā docet atqz i
 nocentē ducere vitā sancte religionis fundamēta iacit diuina cō
 plecti suadet. **C**ohibet vicia vere sapiētie r oīm vītutū ornamēta
 largit. qd diuis arripit elegāti smone cōclusit ad **L**hi. in p̄i.
 de di. no. d. **A**ūc aut o beate post theologicas p̄potipōses in diuio
 rū noīm referatōez transeam?. **E**sto aut nūc r a nobis eloqoz pre
 dīfinita lex vītātē de deo dictoz nos asseuerare nō in persuasi
 bilib? humāe sophie v̄bis s; in demonstratōe a sp̄itū motu theo
 logoz vītutis scdm quā ineffabilib? r ignotis ineffabiliter r igno
 te coniūginur. scdm meliorē nostre rōnalis r intellectualis virtu
 tis r operatiōis vnitionē hic de fide.
Ecce hec ex pte dicta sunt viay ei? r cū vix parūā **S**tillā smo
 nis eius audierim? qz pot̄erit tonitruū magnitudis illi? intue

26. d.

ri inquit Job. Preclaros illos consuevimus appellare viros q na-
 turalis sapientie munere insigniti ceteris facile pstant. Neq excel-
 lentiores illos existimauerim q celestia 7 diuina pquiretes merue-
 runt dei reuelatiõe ad fastigiũ puebi tearchie ve: itatis. Sed feli-
 ces beatissimos arbitror qui iam carnis molle deposita nõ in cre-
 ature speculo vt pmi. nõ infidei 7 scripturaz enigmatibus vt scõi
 sed facie ad faciẽ diuinaz lucẽ ac supercelestis essentie claritatẽ vi-
 dent nõ vespertina nõ matutina sed meridiana intuitiõe speculã-
 tur qbus merito dicit. merces vĩa copi. est in celis. Merces in qz
 fidei vře quocaptiuũ redegistis intellectuz vřm in obsequiũ xpĩ
 copiosa est in diuini splendoris cõttemplatiõe. qñqz vidistis ex par-
 te per fidẽ. nũc aut pfecte cognoscitis p spẽz quẽadmodũ 7 cogniti
 estis. Eadez pfecto est spẽs seu forma qua 7 deũ cognoscim? 7 ab
 ipõ cogniti sum? Non dũ inqt Jo. appuit quid erim? scim? autẽ
 qm cũ apparuerit similes ei erim? qm videbimus eũ sicuti est. Et
 quõ similes. siles inqz. Nam de? videt 7 cognoscit seipm sicuti est
 Et nos vt aqila dicit videbim? eũ sicuti est ergo siles erim? Alias
 quo pacto beari posset aĩa. in est em boi naturale desideriu intel-
 ligẽdi causaz cũ intuet effectũ. Nõ cũ diuina essentia vel de? ipẽ
 sit pĩma oĩm rez cã. si intellectus aĩe ronalis nunqz posset intel-
 ligẽdo puenire ad pĩmã rez causaz esset inane nature desideriu 7
 vanũ qd tñ ipi aĩe a cõditore inditũ est qd 7 bonitati 7 sapientie re-
 pugnat altissimi. Nam sapiẽs inquit de? 7 natura nihil faciũt fru-
 stra. Et itez Cuiuslibz intellectualis nature beatitudo in pfectis-
 simo sui opfatõe consistit. Supremũ aut in ea natura est in-
 tellect? quare beatitudinẽ in nobilissima intellectus opatiõe pfi-
 stere necesse est. Ex nobilitate aut rei intellecte nobilitas arguit
 intellectiõis teste Arist. r. etbi. pfectissima inqt operatio visus est
 visus bñ dispositi ad pulcerrimũ eoz que cadũt sub visu. Dei aut
 essentia oĩm intelligibiliũ excellẽtissima est qre in ipsi? cõtempla-
 tiõe beatitudo consistit. Si igit dixerim? aĩaz in sua pfectissima
 cognitiõe nequaquã puenire posse ad videndũ in mediate diuinã
 essentiã de necessitate sequet in alio qz in deo beatitudinẽ nrã

Clarior q dicitur

math. s. terna

eadem for. 1. 2.
i. iua. 3. 4. 12
et p.

Arist.

arist. i. ethi.

apoca. 1.

Joan. 17.

C. 33.

Ca. 22.

Ca. 60.

fore qd & falsuz esse & impossibile iudicam? eo qd vltima pfectio rei est qn attingit ad suu principiu & vltimu finē qd deū esse oīno cōspiciū est Is em ait. Ego sum alpha & ω principiu & finis sed rps paulo anteq mortis subiret imperiu ne discipuli per varios abducerent errores dicit pater clarifica filiū tuū vt filius t. clarificet te sicut dedisti ei potestātē oīnis carnis vt oīne qd dedisti ei det eis vitam eternā hec est autē vita eterna vt cognoscāt te solū deū verum & quē misisti Jesum xpm / & Job. videbūt faciem eius in iubilō. Tūc super oīnipotentē delitijs affluēs & leuabis ad deū faciē tuā / & ps. tūc videb & habundāb gaudijs sepit nis / & mirabilē & dilatabilē cor tuū. Tūc diuine essentie claritatē & beatificū videbimus lumen. videbim? in qz p̄m & filiū & s. s. Et quo naz modo pater ab eterno intelligēdo seipm pduxit verbū verā sui imaginē patris substantiā atqz splendorē ipm dico verbū dei virtutē & dei sapiāz in quo sunt oīnis thesauri sapiē. ie & scie dei absconditi Vi debim? & spm s. p modū volūtatis nō nature sed amoris ab vtroqz pcedentē tria qdez supposita. tres ipostases. tres psonas. & quō hec tria vnū sunt. vna substātia. vna essentia. vna natura. Intel ligem? p̄is potentiā. filij sapiētiā. & spūs san. clemētiaz. Tūc intuebimur quid sint pprietates quid relatōes qd origines qd notitōes. qd attributa qd a ppriata qd p̄pa p qd differāt quō p̄stituat & q̄liter distinguāt Cernēus q̄ sit ratio creatōis / dispositio re demptōis / affectio glorificatiōis nihil abditū / absconditū nihil. nihil incognitū / patent secreta / misteria clarescūt in luce cūcta vident. o beata visio. o felix p̄teplatio. o beatificū spectaculū in quo nedū quidē diuina vt dixi Sed & naturalia oīnia infantis nupri me baptizati aīa cognoscet & intelliget de celestib? plus qz hermes albumasar vel ptolome? de naturalib? plus qz pictagoras zeno v̄ plini? De moralib? plus qz stoici academie cultores vel peripatetici & vt breui sermone cōcludaz oīa que ad eoz facientbtudinē clarissime videbunt qd diuinū arripagita altissimo sermone de promisit Non em̄ iquit in cōmunicāle est v̄le bonū nulli existētiū sed in seipo sup̄bālem collocans radiū vniuscuiusqz p̄portiona

9. coguoscens. s. in p̄ria signūha et m̄l̄a

bilibus illūinatōib? benigne supapparet 7 ad possibilē ipi? ptem
platiōez 7 cōionē 7 assimilatiōez extendit scās mētes q̄ ipi sicut
est phas 7 vt decet sanctos se immittūt 7 neq; ad supi? q̄ cōueni
ens est data dei apitōe supbe p̄summūt neq; ad inferi? ex subie
ctiōe ac pei? plabunt. Sed firme 7 indeclinabiliter ad radiū ipis
supsplendentē extendunt p̄mensurato amore cōuenientiū illumi
nationū cū reuerentia sancta 7 caste 7 sancte. alis eleuant.

Diuinā p̄bensionē assignam? cū securā possessione mēo:ie corrū
dentē p̄ spei recōgnitōe. Paul? sic currite vt p̄bendatis. Splen
dor q̄ppe diuine claritatis cū p̄ similitudinē nō videat sed p̄ essentiā
efficit quodāmo in ipō intelligēte ex intellectu aut 7 re intellecta
fit vnū. Unde 7 saluator ait ego claritatē quā dedisti m̄ dedi eis
in spe v3 vt omēs vnū sint sicut tu pater in me 7 ego in te 7 ipi in
nobis vnū sint sicut 7 nos vnū sum? Ex eo aut q̄ ipm cognitū cō
p̄bendit in cognoscēte cōprehensionē dicim? spei corrūdentē que
iā in re possidet q̄d diu expectauit Expectās inqt expectaui dñm
7 intēdit mibi. 7 in cāticis dicit Quesiui quē diligit aīaz. q̄siui eū
7 inueni nec dimittā qz secure possideo 7 eo sumo bono p̄uari mi
nime possuz. Nā cū beatitudo sit stat? oīm bonoz agregatiōe p̄fe
ctus a felice omē malū excludere debet. timor aut amittēdi felici
tate cū aīaz dolore afficiat vel tristitia malū est 7 a statu x̄o felici
tatis alienū q̄re ad verā btitudinē necē est hoīez certā opinionē
h̄re se nunq̄ amissuz bonū q̄d h̄z. h̄ac aut opinionē verā v̄l f̄laz ne
cessē est. Si x̄a ergo x̄m est q̄ nunq̄z felicitate illa p̄uant. Sin at
fla sit h̄o ipm malū eē d̄clarat Arist. vj. ethi. nā quēadmod v̄ez ē
bonū intellect? ita 7 falsū malū ipi? est nō igit ille felix q̄ flē aliq̄
de re opinat? p̄terea ipossibile esse deducit aliquē diuinā essen
tiā videntē velle eā non videre cū sit sufficiētissimū bonū imo oē
bonū n̄līm h̄ns incomodū 7 cūctis desiderabilib? replēs aīaz satia
bor inqt dauid cū appuerit glā tuā tō ergo illā ppria voluntate di
mittet. S3 nec deo volēte p̄nt p̄uari felicitate felices. Subtractōez
q̄dez celestis btitudinis maximā esse penaz haud dubitam? q̄a
iusto iudice deo infligi nō p̄t nisi p̄ maxima culpa in quaz cadere

2^a p̄c
1. cor. 9.

10a. 17.

2^a
Cm. 3.

tho do qd ser
sub h̄o d̄clarat

2^a
p̄c. 16

f

impossibile est qui essentia dei vident. Ad hanc quippe visionem de
necessitate sequitur rectitudo voluntatis qua stare peccatum esse non
potest. Ceteros igitur effecti sunt quod deo operante felicitatem perdere
non possunt. quare securi de possessione summe felicitatis existunt. Unde
Matth. xxv. ibunt hi in supplicium eternum iusti autem in vitam eternam. Et
my? quidam ex patribus in celestibus regnis pax et atque habent flores suos quibus
militibus christi coronantur. Dei enim ineffabilis et inmensa bonitas
etiam hoc providit ut laborum quidem tempus et agonis non extenderet aut longum
faceret aut etiam non sed breve et ut ita dicam momentaneum. ut in hac bre-
vi et exigua vita agones essent et labores in illa vero celesti eterna es-
set corona: et premia meritorum providit quidem ut labores cito finirentur
meritorum vero premia sine fine durarent et post huius mundi tenebras vi-
suri essent candidissimam lucem et accepturi maiorem cunctarum passionum
acerbitatibus beatitudinem. Testate hec Apostolus. Non sunt condigne pas-
siones huius temporis ad. f. g. quare in. n. Non igitur nos tedeat laboris cui
tanta succedit quies non pigeat viriliter pugnare quibus eterna corona
debetur. Lora animi virtute certemus ut victoriae palmam reportantes per
henni triumpho gaudeamus. qui autem carnis illecebris emolliti vir-
tutum exercitia neglexerint aut insatiabilis cupiditatis cupidibus
mali qd dicit iligati celestia despiciunt aut si ambitionibus inflati divina poster-
gant cum eorum finis advenit vite arbitros dicturos heu propter transi-
le nequandam leticiam. heu propter modicam et labilem gloriam de vera glo-
ria cecidimus. propter modicum tempus perpetuo igne consumimur. pro modica
esca paradisi dapibus peritum sumus. propter divitias perituras divi-
tias celestes amisimus. in seculo omnia possedimus et letati sumus. nunc pro-
pter penas nihil habemus. et mente celum felicesque videntes dicet. Illi autem
qui tunc non possiderunt nunc exaltantur et qui ieiunaverunt nunc saturantur
qui caste degerunt nunc in celesti thalao letantur. qui seminauerunt in lacrimis
in gaudio metuntur qui contempserunt terrena percipiunt celestia. felices
illi eternaliter nos infelices. beati illi perpetuo nos miseri. illi immortalis gloria letantur. nos sempiterni ignis flamma tor-
quetur. Illi certe me fratrem quod instituisse ordo. decreveram beatorum recē-
sere gaudia non damnatorum lugere aut deplorare miseras. sed cum

securos pbaueris de sua gloria felices oppositū adduri vt vitas
mentibus fortius illaberet.

¶ Postremo diuā fruitionē dicendū assupserā cum excellenti de
lectatiōe voluntati correspondētē p caritatis retributiōe. Maxi
mā siquidē delectationē in potētia cōsequi necesse est eū ei p̄sen
tat̄ ⁊ cōiungit̄ maximū delectabilemō dicim⁹ ip̄am sup substāti
alez deitatē intra intellectū esse intelligentis ⁊ volūtati p̄sentatā
sub ratiōe summi boni eandēq; voluntatē in ip̄az diuine ⁊ infini
te bonitatis abyssum adeo inmersam vt fiat quedā mutua pene
tratio per amorē ad quā sequit̄ fruitio que nihil aliud est q̄ sum
mo bono clara visione perfecto amore inherere p̄pter seipm. Flaz
er perfecta dei cognitiōe ⁊ ardentissima dilectiōe causari dicim⁹
in voluntate beatorū summā ⁊ inuenerabilem voluptatē que oīm
eorū superat iocunditatē. Nam torrente voluptatis sue refecit il
los deus vt diuinorū interpres arriopagita testatur primo de di
nostunc autē quādo incorruptibiles ⁊ immortales erim⁹ ⁊ christi
formā beatissimū consequimur finē semp cum dño scdm eloquiū
erim⁹ visibili ip̄ius dei aparitiōe manifestissimis splēdorib⁹ circa
nos splēdoribus refulgēte sicut circa discipulos in illa diuissima
trāsformatiōe. Intelligibili autē luminis datione ip̄ius impassi
bili ⁊ in materiali mente p̄cipites. ⁊ super mentē vnitōe ignotis
⁊ beatis immissionib⁹ super clarorū radioꝝ in diuiniore imitati
one super celestiuū mentium nam equales angelis erimus vt veri
tas dicit eloquiorū id est filij dei resurrectionis existentes. Uaca
bunt spiritus illi felices iugiter dei laudib⁹ qui erit omnia in om
nibus ⁊ in optimi conditoris laudem ⁊ in enarrabilis pulchritu
dinis delectatione succensi ineffabili voluptate letabuntur. Uide
bunt angelicos spiritus triplici sancto principatu tris ter distin
ctos in ordines hi sunt angeli. archāgeli. principat⁹ virtutes. po
tē states. ⁊ dominatiōes. troni. cherubin ⁊ seraphin. hij omnes ⁊ sin
guli nomie sunt specie ⁊ natura distincti. Cuilibet em̄ āgelorū p̄
priū nomē est qui nūerat multitudine stellarū. i. angelorū ⁊ oib⁹ eis
noia vocat. Nam oīm erūt nobis nomia clara. Singulis singula

76

76

76

76

76

ordo angelorū

figura

de b. uirgine.

sunt officia diuina bonitate distributa. Quid erit orbis impatri-
cem. celi reginā. dominā angelorū. patris sponsam filij matrē san-
cti scilicet diuinū habitaculū intueri. Super hec patriarchis pro-
phetis apostolis ip̄is ac martiribus cōsociari ineffabile est om̄es
videre omniū habere noticiā diligere om̄es diligūt siquidem de-
um plus q̄ seip̄os: et inuicem tanq̄ seip̄os: et deus illos diligit
plus q̄ illi seip̄os. O beatam. o felicem. o diuinam pertūaq̄ vitā
Ecce Sicte beatissime pontifen. marime. ecclesiarum christi excel-
lentissime. princeps totius orbis moderator optime et pacis emu-
latoz. Ecce inq̄ qualis pro laboribus merces. quale pro certamine
premiū. qualis pro uictoriarum victoria triumphus. Deu viri mor-
tales toto nimirum lacrimarum fonte lugendi: qui neglecta tan-
ta felicitate q̄ precipites in mortem penasq̄ querunt quibus ex-
clamans dico. O miseri filij superba Eldam stirpe progeniti. ceno-
libidinum pestilenter infecti. animaduertite ne vos calligo ceci-
tatis inuoluat. Expergiscimini cum uobis haud quāq̄ desit im-
mortalitatis consequende facultas. Esciscite eternitatē corrupti-
onem fugite et brauium superne felicitatis complecti cum sanctis
tota uirtute cōtendite. Det ille graciā qui uelle dedit. Sic illi cla-
ritas et imperium celo terraq̄ ponto et inferis qui inaudita clemē-
tia tot tātisq̄ muneribus nr̄az uoluit glorificare naturā.

finis.